

Skatteetaten

Momskompensasjon

for:

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Barnehager
- Kirkelig fellestråd
- Private og ideelle virksomheter som utfører visse lovpålagte oppgaver for kommuner og fylkeskommuner

Ny lov om momskompensasjon fra 1. januar 2004

Generelt

Fra 1. januar 2004 gjelder en ny lov om kompensasjon av merverdiavgift. Ordningen gjelder for kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper, barnehager, kirkelig fellesråd og menighetsråd. I tillegg gjelder den for private og ideelle virksomheter som utfører oppgaver som kommunen er pålagt å utføre ved lov innen helse, sosial eller undervisning. Den nye loven erstatter den tidligere begrensede kompensasjonsordningen i lov av 17. februar 1995.

Næringsdrivende som er registreringspliktige for merverdiavgift skal beregne merverdiavgiften med tre forskjellige satser, avhengig av hvilke varer eller tjenester som selges. Normal sats er 24 prosent, mens matvarer selges med 12 prosent merverdiavgift og persontransport selges med 6 prosent merverdiavgift.

De som omfattes av kompensasjonsordningen vil kunne søke om å få tilbakebetalt merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester. Tilbakebetaling skjer ved at det sendes oppgave til avgiftsmyndighetene som viser spesifisert merverdiavgift med 24 prosent, 12 prosent og 6 prosent.

Kompensasjonsordningen er generell. Det vil si at det gis kompensasjon for nær all merverdiavgift.

Kompensasjonskravene skal sendes til fylkesskattekontoret annenhver måned, mens utbetaling skal skje innen tre uker etter at fristen for innsending av oppgave er gått ut. Andre enn kommuner og fylkeskommuner kan sende årsoppgave.

Hvorfor er ordningen innført?

Kompensasjonsordningen medfører at kommuner, fylkeskommuner og andre som omfattes av ordningen får refundert den merverdiavgiften de har betalt. Merverdiavgiften vil dermed ikke utgjøre noen kostnad. På den måten bidrar ordningen til å motvirke konkurranseforskjeller ved valget mellom å produsere varen eller tjenesten selv, og å kjøpe den av andre.

Finansiering av ordningen

Staten skal utbetale store beløp i merverdiavgiftskompensasjon. Ordningen er finansiert ved at kommuner og fylkeskommuner har fått redusert rammetilskuddet. Investeringsstilskuddet til barnehager er også blitt redusert. Det samme er driftstilskuddet til barnehager og privatskoler.

Det er ingen direkte sammenheng mellom hvor mye den enkelte kommune eller barnehage får i redusert tilskudd og hvor mye som kreves kompensert.

Hvor finnes mer informasjon

Finansdepartementet har fastsatt forskrift som gir utfyllende regler på flere områder. Loven og forskriften finner du bak i brosjyren. Skattedirektoratet har i et fellesskriv av 17. desember 2003 gitt merknader til den nye loven og forskriften. Videre har Finansdepartementet 2. mars 2004 gitt en fortolkningsuttalelse om de nye bestemmelsene. Disse finner du på www.skatteetaten.no.

Hvem kan søke om kompensasjon?

- Kommuner og fylkeskommuner med kommunal og fylkeskommunal virksomhet der øverste myndighet er: kommunestyret, fylkestinget, annet styre eller råd i henhold til kommuneloven eller kommunal særlovgivning.
- Interkommunale og interfylkeskommunale sammenlutninger organisert etter kommuneloven eller annen kommunal særlovgivning. Kommunal og fylkeskommunal virksomhet som er organisert som stiftelse, aksjeselskap eller lignende, vil bli behandlet på lik linje med private virksomheter.
- Private eller ideelle virksomheter:
 - som produserer helsetjenester
 - undervisningstjenester eller
 - sosiale tjenester
 som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov. Med lovpålagte oppgaver menes ytelser som den enkelte har et rettskrav på å motta fra kommunen eller fylkeskommunen.
- Barnehager som nevnt i barnehageloven § 13 er også omfattet av kompensasjonsordningen. Det betyr at familiebarnehager, dagmammavirksomhet og korttidspass av barn er utenfor kompensasjonsordningen.
- Kirkelig fellesråd
- Menighetsrådene

Hva kompenseres ?

Kompensasjon for merverdiavgift gis bare ved kjøp av varer og tjenester fra registrerte næringsdrivende, og bare når varen eller tjenesten brukes i den kompensasjonsberettigede virksomheten. For eksempel vil merverdiavgiften på kjøp gjort av en barnehage ikke kompenseres dersom disse kjøpene i stedet brukes privat eller i annen næringsvirksomhet. Menighetsråd som driver virksomhet utover det de har ansvaret for etter kirkeloven får likeledes ikke kompensasjon for denne virksomheten, men mindre de driver virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov.

Det blir ikke gitt kompensasjon når virksomhetene har rett til fradrag for inngående merverdiavgift etter merverdiavgiftsloven. Videre gis det ikke kompensasjon for kostnader som normalt heller ikke er fradragsberettiget etter merverdiavgiftsloven. Se nærmere om dette under avsnittet om unntak fra retten til kompensasjon.

Når et kjøp foretas samtidig til bruk i kompensasjonsberettiget virksomhet og i virksomhet som ikke gir rett til kompensasjon, skal merverdiavgiften på kjøpet fordeles. Fordelingen skjer på grunnlag av varens eller tjenestens bruk i den del av virksomheten som er kompensasjonsberettiget. Det gis kompensasjon for den del av merverdiavgiften på kjøpsprisen som forholdsmessig svarer til den antatte bruk. Dersom for eksempel en privat skole driver både lovpålagt videregående opplæring og annen type opplæring (for eksempel danse-skole), skal merverdiavgiften på kjøp som foretas under ett til slike virksomheter fordeles.

Er bruken av et merverdiavgiftspliktig kjøp utenfor kompensasjonsberettiget virksomhet ubetydelig i forhold til bruken innenfor kompensasjonsberettiget virksomhet, gis full kompensasjon for merverdiavgift uten fordeling som nevnt foran. Som ubetydelig anses bruken når den ikke overstiger 5 prosent av den totale bruk.

Fast eiendom

Når for eksempel en barnehage selv fører opp et barnehagebygg, vil barnehagen få merverdiavgiften på byggekostnadene helt ut kompensert. Det samme gjelder merverdiavgift på driftskostnadene.

Det gis imidlertid ikke kompensasjon for merverdiavgift på oppføring av bygg, anlegg eller annen fast eiendom for salg eller utleie. Med utleie menes at bruksretten til en eiendom stilles til disposisjon for en annen for et avgrenset tidsrom og mot vederlag. Utleiebegrepet må avgrenses mot utlån. Dersom for eksempel en kommune låner ut eller på annen måte vederlagsfritt stiller fast eiendom eller andre eiendeler til disposisjon for andre, vil kommunens anskaffelser være kompensasjonsberettiget uansett om låntakers bruk/rådighet er total eller ikke. Et eksempel på slik bruk vil være at skolens gymnastikksal og mosjonsapparater vederlagsfritt blir benyttet av ulike idrettsforeninger i kommunen. Om det er et låneforhold eller et utleieforhold, må avgjøres etter en konkret vurdering i hvert tilfelle

Ved endringer i bruken eller ved overdragelse av bygg, anlegg eller annen fast eiendom, skal det justeres for kompensert merverdiavgift. Nærmere regler er gitt i forskriften om kompensasjon.

Særlig om boliger

Bygg som anvendes til boliger er utenfor kompensasjonsordningen. Dette vil for eksempel gjelde kommunenes tjenesteboliger til prester.

I følge kompensasjonsloven skal det likevel gis kompensasjon for anskaffelser til boliger med helseformål eller sosiale formål. Som bolig med helseformål eller sosialt formål regnes boliger som er særskilt tilret-

telagt for slike formål. En nærmere veiledning om hva dette innebærer står i forskriften om kompensasjon. Det er den særskilte tilretteleggingen – og ikke betegnelsen av boligen – som er avgjørende for om den faller inn under kompensasjonsordningen. Kompensasjonsordningen gjelder også fellesanlegg i tilknytning til disse boligene. For private kompensasjonsberettigede må anskaffelsen til slike boliger med helseformål eller sosiale formål skje som ledd i utførelsen av en lovpålagt oppgave for at ordningen skal gjelde.

Boliger som selges eller leies ut på det åpne leiemarkedet regnes ikke som boliger med helseformål eller sosiale formål. For å omfattes av kompensasjonsordningen, må boligen faktisk også brukes som en bolig med helse- eller sosiale formål.

Eksempel:

Villdal kommune har organisert sosialboligene sine i borettslaget Tiurtitten. Tiurtitten er organisert etter borettslagloven og registrert som et selvstendig borettslag i Enhetsregisteret. Boligene i Tiurtitten tildeles beboere i Villdal kommune av sosialkontoret. Boligene er tilpasset for bruk av rullestolbrukere, men beboerne må for øvrig klare seg selv. Juristene hos fylkesmannens kommunalavdeling har vurdert boligene og konkludert med at det ikke er en lovpålagt oppgave for Villdal kommune å ha slike boliger. Tiurtitten borettslag vil ikke være kompensasjonsberettiget, fordi borettslaget ikke utfører en lovpålagt oppgave.

Dersom det viser seg at boligen ikke blir brukt som forutsatt, kan bestemmelsen om justering av kompensert merverdiavgift komme til anvendelse. Dette kan bli aktuelt for eksempel dersom bruken endres fra omsorgsbolig

til kommersiell utleie. Justering skal imidlertid ikke foretas dersom boligen bare blir stående tom i påvente av en ny beboer.

Unntak fra retten til kompensasjon

I kompensasjonsloven er det gjort unntak fra retten til kompensasjon for utgifter som heller ikke er fradragsberettiget for en avgiftspliktig etter merverdiavgiftsloven.

Servering er en utgift som ikke er fradragsberettiget. Begrepet servering i merverdiavgiftslovens forstand omfatter imidlertid ikke servering til for eksempel eldre bosatt på aldershjem eller barn i barnehager og i skolefritidsordningen. Slike kostnader blir kompensert. Det samme gjelder mat til bruk på skolekjøkken i undervisningssammenheng samt mat til elever på internatskoler. Utkjøring av mat til eldre og andre hjelpetregende i henhold til kommunalt vedtak etter sosialtjenesteloven omfattes også av kompensasjonsordningen. Forutsetningen for kompensasjon er i alle tilfeller at serveringen utgjør en kostnad for kommunen, barnehagen mv.

Institusjoner, skoler eller ansatte i barnevernet inviterer av og til beboere, elever eller klienter ut på servering utenfor institusjonen eller skolen. Dette vil falle utenfor kompensasjonsordningen.

Personkjøretøyer som blir kjøpt til bruk for ansatte (for eksempel en hjemmehjelp), vil ikke være omfattet av kompensasjonsordningen.

Frivillig registrering av utleier av bygg eller anlegg

Den som leier ut bygg eller anlegg til annen næringsdrivende som er registrert i merverdiavgiftsmanntallet, kan søke om frivillig registrering i merverdiavgifts-

manntallet. På den måten kan vedkommende få tilbakebetalt merverdiavgift ved oppføring og drift.

Forskriften om frivillig registrering av utleier av bygg eller anlegg er utvidet. Den gjelder nå også utleie til kommuner og fylkeskommuner såfremt disse ville hatt rett til kompensasjon dersom de hadde eid bygget eller anlegget.

Utvidelsen gjelder ikke utleie til private kompensasjonsberettigede virksomheter. En stiftelse som eier bygget der en annen stiftelse driver barnehage vil derfor ikke kunne søke om frivillig registrering. Stiftelsen vil dermed ikke få kompensert merverdiavgift på oppføringskostnader og drift.

Minstebeløp er 20 000

Det kan ikke fremsettes krav om kompensasjon før merverdiavgiftskostnadene i et kalenderår har oversteget 20 000 kroner. Dersom en juridisk enhet når minstegrensen innenfor kalenderåret gis det full kompensasjon.

Bokføring

Den som har fremmet krav eller mottatt refusjon skal innrette regnskapsføringen slik at det til enhver tid kan kontrolleres at kompensasjon for merverdiavgift ytes etter regelverket. Kompensasjonsberettiget merverdiavgift bør føres mot en egen konto, på samme måte som en merverdiavgiftspliktig bokfører merverdiavgift.

Innsendelse av kompensasjonsoppgave

Kompensasjonsoppgavene sendes inn periodevis, der hver periode er på to kalendermåneder. Oppgaven kan ikke sendes inn før perioden er utløpt. Frist for innsendelse er 1 måned og 10 dager etter utløpet av perioden. Eksempelvis må oppgaven for første periode (januar og februar) sendes inn mellom 1. mars og 10. april. Som en overgangsordning i 2004 skal det sendes en samlet oppgave for første og andre periode med frist 10. juni 2004.

Kompensasjonoppgaven skal leveres via internett, på www.altinn.no

Andre kompensasjonsberettigede enn kommuner og fylkeskommuner kan sende kompensasjonsoppgave en gang i året med frist 10. februar påfølgende år. Denne kan alternativt leveres på papir, og oppgaveblanketten fås da ved henvendelse til nærmeste fylkesskattekontor.

Alle kompensasjonsoppgaver må være attestert av registrert revisor, statsautorisert revisor eller kommunerevisor.

Hvem kan sende inn kompensasjonsoppgaven?

Den juridiske enheten som driver den kompensasjonsberettigede virksomheten må være registrert i Enhetsregisteret i Brønnøysund.

Når en barnehage for eksempel drives av enkeltpersonforetaket Hanne Hansen, skal Hanne Hansen være registrert i Enhetsregisteret. Eier for eksempel en stiftelse fem barnehager, må stiftelsen være registrert i Enhetsregisteret. Det er stiftelsen som i det tilfellet skal sende inn kompensasjonsoppgaven.

Hvem som har retten til å fylle ut og godkjenne kompensasjonsoppgaven

For å kunne fylle ut og godkjenne kompensasjonsoppgaven i www.altinn.no må kommunen, fylkeskommunen eller annen kompensasjonsberettiget juridisk enheten være registrert i Enhetsregisteret. Utfra registreringen i Enhetsregisteret er det forhåndstildelt rolle for utfylling og godkjenning til bestemte personer i kommunen/fylkeskommunen eller enheten. Se oversikt under hvem som har fått forhåndstildelt rolle i www.altinn.no på neste side.

Det er kun personene med forhåndstildelt rolle som kan logge på første gang. Kompensasjonsoppgaven leveres via internett på www.altinn.no. For å levere må den juridiske enheten ha registrert riktige ansvarlige personer (roller) i Enhetsregisteret, først og fremst innehaver i enkeltpersonforetak, styreformann, deltager i ansvarlige selskap og daglig leder. I kommuner og fylkeskommuner er ordfører og rådmann registrert med roller. Dersom enheten står registrert med feil personer i Enhetsregisteret, kan dette endres elektronisk via internett på www.brreg.no.

Fullmakt til å sende inn kompensasjonsoppgaver kan delegeres på www.altinn.no av personene med forhåndstildelt rolle.

Registrering av revisor

Bare oppgaver attestert av registrert revisor, statsautorisert revisor eller kommunerevisor blir godkjent.

For å få levert kompensasjonsoppgaven via internett må enheten sikre at revisor er registrert i www.altinn.no.

Har kommunen/fylkeskommunen eller virksomheten oppgitt revisor i Enhetsregisteret, vil vedkommende revisor automatisk få tildelt en rettighet til å attestere oppgaven. Er ikke revisor oppgitt i Enhetsregisteret, må personer med forhåndsdefinert rolle logge seg på www.altinn.no og delegere attesteringsrollen til en revisor.

Slik fyller du ut og godkjenner kompensasjonsoppgaven i Altinn

Du logger på www.altinn.no med ditt eget fødselsnummer og en PIN-kode som du finner på ditt siste tilsendte skattekort eller siste tilsendte personlige selvangivelse. Har du ikke skattekort eller selvangivelse tilgjengelig, kan du få PIN-koder tilsendt i post ved å bestille på www.altinn.no.

Etter pålogging registrerer du ditt eget passord og et mobilnummer slik at du kan motta ny PIN-kode via SMS neste gang du skal levere oppgaven. Ved senere pålogginger til www.altinn.no for å levere oppgaver, benytter du ditt selvvalgte passord + PIN-kode tilsendt på SMS.

Har du ikke mobiltelefon, kan du benytte en av de andre PIN-kodene i brevet fra www.altinn.no også ved senere pålogginger.

Etter at du har logget deg på og registrert brukeropplysninger, velger du den kommunen/ fylkeskommunen eller enheten du skal rapportere for ved å klikke på Endre knappen i øvre høyre hjørne av skjermbildet. Deretter går du til Skjemakatalog for å finne frem skjema (RF-0009 Søknad om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner og fylkeskommuner mv.). Skjemaet overfører du så til Hovedside. På Hovedside åpner du skjema for skjemautfylling. Etter at skjema er ferdig utfyllt, kontrollerer du skjema for feil. Etter skjemakontroll godkjenner du opplysningene som skal sendes inn. Etter godkjenning blir skjema overført til revisor for attestering.

Dersom du ønsker å delegere rolle for utfylling og godkjenning til andre i eller utenfor kommunen/fylkeskommunen eller virksomheten, så gjøres dette under Brukeradministrasjon.

Slik attesterer revisor og sender inn kompensasjonsoppgaven

Revisor logger seg på www.altinn.no på samme måte som utfyller/godkjenner. Revisor velger hvilken enhet det skal attesteres for. Skjemaet ligger klar til attestering på virksomhetens Hovedside. Skjemaet åpnes og revisor gjennomfører attestering og endelig inn-sending.

Merk!

Er du allerede registrert som bruker i www.altinn.no, benytter du ditt tidligere selvvalgte passord for å logge på, for å fylle ut, godkjenne eller attestere kompensasjonsoppgaven.

Enhet	Person med forhåndsstilt rolle
Kommune	Ordfører eller rådmann
Fylkeskommune	Fylkesordfører eller fylkesrådmann
Organisasjonsledd innen kommune eller fylkeskommune med særskilt registrering	Skal rapportere via kommunen eller fylkeskommunen Ordfører/rådmann eller fylkesordfører/fylkesrådmann (Styrets leder og daglig leder i KF/FKF har rolle)
Bedrift/underenhet i kommune, fylkeskommune eller stat	
Kommunalt eller fylkeskommunalt foretak (KF/FKF)	
Interkommunalt samarbeid iht kom.l. § 27	Skal rapportere via en av kommunene
Interkommunalt selskap IKS	
Kirkelig fellesråd	Styrets leder eller daglig leder
Sokneråd/menighetsråd	
Statlig enhet (departement og lignende) Organisasjonsledd innen staten, f.eks vegvesenet	Daglig leder (øverste administrative sjef)
Enkeltpersonforetak	Innehaver eller daglig leder
Ansvarlige selskap (ANS/DA/PRE/KS)	Deltager, styrets leder eller daglig leder
Særlovselskap, for eksempel helseforetak	
Aksjeselskap (AS/ASA)	
Samvirkeforetak (BA)	Styrets leder eller daglig leder
Stiftelse	
Forening eller lag	
Andre	Normalt styrets leder eller daglig leder

Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.

§ 1 Formål

Formålet med denne loven er å motvirke konkurransevridninger som følge av merverdiavgiftssystemet gjennom at det ytes kompensasjon for merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner og visse private og ideelle virksomheter.

§ 2 Virkeområde

Denne loven gjelder:

- kommuner og fylkeskommuner med kommunal og fylkeskommunal virksomhet der øverste myndighet er kommunestyret, fylkestinget eller annet styre eller råd i henhold til kommuneloven eller kommunal særlovgivning,
 - interkommunale og interfylkeskommunale sammenslutninger organisert etter kommuneloven eller annen kommunal særlovgivning,
 - private eller ideelle virksomheter som produserer helsetjenester, undervisningstjenester eller sosiale tjenester som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov,
 - barnehager som nevnt i lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager § 13,
 - kirkelig fellesråd.
- Virksomheten skal være registrert i Enhetsregisteret.

§ 3 Kompensasjon

Det ytes kompensasjon for merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester fra registrerte næringsdrivende.

§ 4 Begrensninger

Kompensasjon ytes bare i den utstrekning anskaffelsen skjer til bruk i den kompensasjonsberettigede virksomheten.

Det ytes ikke kompensasjon:

- Når det foreligger rett til fradrag for inngående merverdiavgift etter bestemmelsene i merverdiavgiftsloven kapittel VI.
- For merverdiavgift på anskaffelser som nevnt i merverdiavgiftsloven § 22 første ledd.

3. For merverdiavgift på anskaffelser til bygg, anlegg eller annen fast eiendom for salg eller utleie. Kompensasjon ytes likevel for anskaffelser til boliger med helseformål eller sosiale formål. Det samme gjelder fellesanlegg i tilknytning til boligene.

§ 5 Finansiering

Det totale beløp som kompenseres etter § 3 skal som hovedregel finansieres gjennom reduksjon i overføringene til kommunene og fylkeskommunene.

§ 6 Innsendelse av oppgave

For å få kompensert merverdiavgift må det sendes oppgave til fylkesskattekontoret i det fylke den kompensasjonsberettigede hører hjemme.

Det kan ikke fremsettes krav om kompensasjon før merverdiavgiftskostnadene i et kalenderår utgjør minst 20.000 kroner.

Kompensasjonsoppgave sendes periodevis. Hver periode omfatter to kalendermåneder. Første periode januar og februar, annen periode mars og april, tredje periode mai og juni, fjerde periode juli og august, femte periode september og oktober og sjette periode november og desember. Virksomheter som nevnt i § 2 bokstav b-e kan fremsette krav som omfatter et helt kalenderår på oppgaven for sjette periode. Krav om kompensasjon medtas i oppgaven for den periode beløpet er registrert i regnskapssystemet etter regnskapsbestemmelsene som følger av lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner eller lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven).

§ 7 Oppgavefrist

Oppgaven må være kommet frem til fylkesskattekontoret innen 1 måned og 10 dager etter utløpet av hver periode. Oppgave som sendes i posten anses å være kommet frem i rett tid hvis den er poststempelt innen utløpet av fristen.

Krav om kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser gjort i løpet

av en periode kan tidligst fremsettes ved periodens utløp.

Kompensasjonsoppgave skal sendes inn elektronisk. Oppgaver som omfatter et helt kalenderår kan leveres som papiroppgave.

§ 8 Revisorattest

Grunnlaget for kompensasjonskravet skal kontrolleres og attesteres av registrert eller statsautorisert revisor eller kommunerevisor.

§ 9 Utbetaling av kompensasjon

Kompensasjon etter denne lov skal utbetales innen 3 uker etter at fristen etter § 7 for å sende inn oppgave er utløpt. Dersom kompensasjonsoppgaven mottas etter utløpet av fristen i § 7 skal kravet avvises. For virksomheter som nevnt i § 2 bokstav b-e kan kravet tas med i oppgaven for neste periode.

§ 10 Foreldelse

Foreldelsesfristen for krav om kompensasjon er ett år. Fristen regnes fra utgangen av det kalenderår som kompensasjonskravet oppsto. For virksomheter som nevnt i § 2 bokstav a er foreldelsesfristen sammenfallende med fristen for å sende inn oppgave etter § 7.

§ 11 Tilbakebetaling

Dersom det er utbetalt kompensasjon i strid med bestemmelsene i denne lov eller forskrift gitt med hjemmel i denne lov, skal det uriktig utbetalte beløp tilbakebetales.

§ 12 Regnskap og kontroll

Den som har fremmet krav om eller mottatt refusjon skal innrette bokføringen slik at det til enhver tid kan kontrolleres at kompensasjon for merverdiavgift ytes etter reglene i denne lov. Bestemmelsene om oppbevaring av bøker og bilag mv. i lov av 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven) kapittel 2 gjelder også for de som ikke er regnskapspliktige etter regnskapsloven. Den som har fremmet krav om eller mottatt refusjon etter denne lov skal på forespørsel legge frem, utlevere eller sende inn registrerte og doku-

menterte regnskapsopplysninger, regnskapsmateriale og andre dokumenter av betydning for kontrollen når avgiftsmyndighetene forlanger det. Det skal også gis fullstendige opplysninger om forhold som avgiftsmyndighetene finner kan ha betydning for kontrollen.

Den som fremmer krav om kompensasjon etter denne lov skal yte nødvendig veiledning og bistand og gi adgang til virksomhetslokaler. Det samme gjelder den som er i tjeneste hos eller bistår den som søker om kompensasjon.

§ 13 Kontroll hos selger

I forbindelse med kontroll etter § 12 skal næringsdrivende, når avgiftsmyndighetene forlanger det, gi de opplysninger som kreves for å føre kontroll med at kompensasjon for merverdiavgift ytes etter reglene i denne lov. Næringsdrivende skal på forlangende gi avgiftsmyndighetene opplysninger om ethvert mellomværende som han har eller har hatt med andre navngitte næringsdrivende når det knytter seg til begge parters virksomhet. Det kan kreves opplysning om og spesifiserte oppgaver over omsetning av varer og tjenester. Det kan også kreves opplysninger og spesifiserte oppgaver over vederlaget og om andre forhold som knytter seg til mellomværendet. Næringsdrivende skal på forlangende innsende gjenpart av næringsoppgave, årsregnskap og årsberetning.

§ 14 Omgjøring

Fylkesskattekontoret kan kreve utbetalt kompensasjon korrigert i inntil 10 år fra tidspunktet for utbetalingen av kompensasjonen.

§ 15 Renter

Utbetales kompensasjon senere enn den frist som er fastsatt i § 9 har den kompensasjonsberettigede krav på renter. Det foreligger ikke krav på renter dersom overskridelsen av fristen for utbetaling skyldes forhold som kan legges den kompensasjonsberettigede til last eller som denne er nærmest til å bære ansvaret for.

Kompensasjon tillegges renter fra den dag fristen for behandling av kravet etter § 10 er utløpt og til og med den dag kompensasjonsbeløpet utbetales.

For kompensasjon som skal tilbakebetales etter korrigerende beregning renter fra den dag kompensasjonsbeløpet ble utbetalt og til og med den dagen tilbakebetaling skjer.

Det benyttes de rentesatser som fremgår av forskrift 23. desember 1974 nr. 9 om betaling av avgift og beregning og betaling av renter og rentegodtgjørelse etter merverdiavgiftsloven.

§ 16. Justering av kompensert merverdiavgift

Det skal justeres for kompensert merverdiavgift ved endringer i bruken eller overdragelse av bygg, anlegg eller annen fast eiendom etter anskaffelsen, fremstillingen eller utførelsen. Det pliktes ikke å foreta justeringer mer enn 10 år regnet fra utløpet av året anskaffelsen, fremstillingen eller utførelsen ble foretatt.

Departementet fastsetter nærmere regler for justering i forskrift.

§ 17. Administrasjon

Kompensasjonsordningen administreres av avgiftsmyndighetene ved fylkesskattekontoret.

§ 18. Forskriftshjemmel

Departementet kan gi nærmere forskrifter om avgrensning, utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i denne lov, herunder om beregning, utbetaling, renter, inndekning og kontroll av kompensasjonsbeløpene, samt om krav til innholdet av selgers salgsdokument. Departementet kan videre gi nærmere forskrifter om de kompensasjonsberettigedes plikt til å selv kontrollere og revidere ordningen.

§ 19. Straff

Ved overtredelse av denne loven eller forskrifter gitt i medhold av denne loven gjelder straffebestemmelsene i merverdiavgiftsloven § 72 tilsvarende.

§ 20. Overgangsregler

Krav om kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser som er foretatt i løpet av første periode 2004 kan tidligst fremsettes på oppgaven for andre periode 2004.

§ 21. Ikrafttredelse. Opphevelse av tidligere lov

Denne loven trer i kraft fra 1. januar 2004. Fra samme tidspunkt oppheves lov 17. februar 1995 nr. 9 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv.

Forskrift om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv.

(Fastsatt av Finansdepartementet den 12. desember 2003 med hjemmel i lov 12. desember 2003 om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv.)

§ 1 Kompensasjonsoppgave

Skattedirektoratet fastsetter skjema for kompensasjonsoppgave.

§ 2 Innsendelse av oppgave

Elektronisk oppgave anses kommet frem når den er godkjent i mottaksentralen. For at oppgaven skal godkjennes må den være signert av innsender og attestert av revisor. At oppgaven er godkjent bekreftes ved elektronisk kvittering.

Papiroppgave der avsender, attestører, kompensasjonsberettiget eller beløp ikke er lesbart eller utfylt, skal avvises og anses ikke kommet frem. Elektronisk oppgave skal sendes til den mottaksentral som Skattedirektoratet bestemmer.

§ 3 Signatur

Elektronisk innsendt oppgave anses signert ved angivelse av organisasjonsnummer, fødselsnummer og PIN-kode tildelt person som er gitt fullmakt til å sende inn oppgave. Papiroppgave skal være undertegnet av person som kan forplikte enheten.

Tildeling av PIN-kode skjer på den måte som Skattedirektoratet bestemmer.

§ 4 Attestering av revisor

Grunnlaget for kompensasjonskravet skal kontrolleres og attesteres av registrert eller statsautorisert revisor eller kommunerevisor. Som underlagsdokumentasjon i regnskapet skal det ved innsending av elektronisk oppgave være underskrevet attest fra revisor som inneholder erklæring om at:

1. Enheten er omfattet av kompensasjonsordningen
2. Oppgitt beløp er kompensasjonsberettiget
3. Opplysninger er kontrollert i henhold til god revisjonsskikk, jf. Den norske Revisorforenings revisjonsstandard RS 800 "Revisor

uttalelser ved revisjonsoppdrag med spesielle formål".

Elektronisk innsendt oppgave anses kontrollert og attestert ved angivelse av organisasjonsnummer, fødselsnummer og PIN-kode tildelt revisor. Papiroppgave skal være underskrevet av revisor og inneholde erklæring som nevnt i annet ledd. Tildeling av PIN-kode skjer på den måte Skattedirektoratet bestemmer.

§ 5 Tilbakebetaling

Er det utbetalt kompensasjon i strid med bestemmelsene i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv. eller denne forskrift, skal tilbakebetaling skje ved ny oppgave for perioden. Kravet til revisorattest etter § 4 gjelder ikke for oppgave som nevnt i første ledd.

§ 6 Justering av kompensert merverdiavgift

Ved endringer i bruken eller ved overdragelse av bygg, anlegg eller annen fast eiendom, skal det justeres for kompensert merverdiavgift som ytes ved anskaffelsen, fremstillingen, eller utførelsen, herunder om- eller påbygninger. Det samme gjelder reparasjon og vedlikehold av fast eiendom når utgiftene i løpet av et regnskapsår overstiger 200 000 kroner, merverdiavgift ikke medregnet.

Justeringsperioden er 10 år regnet fra utløpet av året anskaffelsen, fremstillingen eller utførelsen ble foretatt.

Gjenstand for justering det enkelte regnskapsår er en tidel av kompensasjonsbeløpet. Justering foretas på grunnlag av endringer i bruken som finner sted innenfor det enkelte år i forhold til bruken ved anskaffelsen, fremstillingen eller utførelsen. Det skal ikke foretas justering i de år hvor endringene i bruken er mindre enn 10 prosent. Ved justering som følge av overdragelse, skal justering foretas samlet for den resterende del av justeringsperioden.

Samlet justering av kompensert merverdiavgift som omfatter et helt kalenderår, tas med på oppgaven for sjette periode.

§ 7 Boliger med helseformål og sosiale formål

Som bolig med helseformål eller sosialt formål etter lov om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv. 12. desember 2003 nr. 108 § 4 tredje ledd anses boliger særskilt tilrettelagt for helseformål eller sosiale formål, herunder omsorgsboliger, sykehjem og boliger med heldøgns omsorg etter lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenester i kommunene § 1-3, institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjeneste etter lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester § 4-2 d, trygdeboliger og serviceboliger. Boliger som selges eller leies ut til andre enn beboerne anses ikke som boliger med helseformål eller sosiale formål. Det samme gjelder fellesanlegg i tilknytning til slike boliger.

§ 8 Forholdsmessig kompensasjon

Når anskaffelse foretas under ett til bruk i kompensasjonsberettiget virksomhet og i virksomhet som ikke gir rett til kompensasjon, skal merverdiavgift på anskaffelsen fordeles. Fordeling skal skje på grunnlag av anskaffelsens bruk i den del av virksomheten som er kompensasjonsberettiget. Det ytes kompensasjon for den del av merverdiavgiften på anskaffelsesprisen som forholdsmessige svarer til den antatte bruk.

§ 9 Ubetydelig bruk

Dersom bruken av en merverdiavgiftspliktig anskaffelse utenfor kompensasjonsberettiget virksomhet er ubetydelig i forhold til bruken innenfor kompensasjonsberettiget virksomhet, ytes full kompensasjon for merverdiavgiften uten fordeling av inngående merverdiavgift på anskaffelsen.

Som ubetydelig anses bruken når den ikke overstiger 5 prosent av den totale bruk.

§ 10 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2004.

Fra samme tidspunkt oppheves Finansdepartementets forskrift 19. april 1995 nr. 370 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv. (forskrift nr. 105) med senere endringer.

Evt. adresseforandring meldes til Enhetsregisteret - www.brreg.no

Akershus fylkesskattekontor

Postboks 8161 Dep
0034 OSLO
Besøksadresse:
Grenseveien 90
22 63 70 00

Aust agder fylkesskattekontor

Postboks 213
4802 ARENDAL
Besøksadresse:
Friergangen 4
4836 ARENDAL
37 07 96 50

Buskerud fylkesskattekontor

Postboks 1049 Bragernes
3001 DRAMMEN
Besøksadresse:
Erik Børresensgt. 11/15
3015 DRAMMEN
32 25 58 00

Finnmark fylkesskattekontor

Damsvn. 1
9815 VADSØ
Besøksadresse:
Damsvn. 1
9815 VADSØ
815 81 811

Hedmark fylkeskattekontor

Postboks 188
2302 HAMAR
Besøksadresse:
Grønnegata 83/85
2317 HAMAR
62 54 50 00

Hordaland fylkesskattekontor

Postboks 367
5804 BERGEN
Besøksadresse:
Møllendalsveien 6
5009 BERGEN
55 20 44 00

Møre og Romsdal fylkesskattekontor

Serviceboks 4
6405 MOLDE
Besøksadresse:
Byfogd Motzfeltsgate 6
6413 MOLDE
71 20 57 00

Nordland fylkesskattekontor

Molovn. 20
8002 BODØ
Besøksadresse:
Molovn. 20
8002 BODØ
75 54 66 00

Nord Trøndelag fylkeskattekontor

7734 STEINKJER
Besøksadresse:
Strandv. 38, Statens hus
7713 STEINKJER
74 16 84 50

Oppland fylkeskattekontor

Postboks 958
2604 LILLEHAMMER
Besøksadresse:
Storgt. 56
2609 LILLEHAMMER
61 22 28 00

Oslo fylkesskattekontor

Fred Olsensgt.11
0152 OSLO
Besøksadresse:
Fred Olsensgt. 11
0152 OSLO
24 14 84 00

Rogaland fylkesskattekontor

Postboks 1132 Hillevåg
4095 STAVANGER
Besøksadresse:
Auglendmyrå 3
4016 STAVANGER
51 82 58 00

Sogn og fjordane fylkesskattekontor

6863 LEIKANGER
Besøksadresse:
Skrivarveien 3
6863 LEIKANGER
57 65 52 00

Sør Trøndelag fylkesskattekontor

7495 TRONDHEIM
Besøksadresse:
Nedre Bakklandet 58 C
7014 TRONDHEIM
73 88 20 00

Telemark fylkesskattekontor

Postboks 3104 Handelstorget
3707 SKIEN
Besøksadresse:
Bruene 1
3724 SKIEN
35 58 57 00

Troms fylkesskattekontor

9293 TROMSØ
Besøksadresse:
Sjøgata 17
9008 TROMSØ
77 60 16 00

Vest-Agder fylkesskattekontor

Serviceboks 503
4605 KRISTIANSAND S
Besøksadresse:
Tordenskjoldsgate 65
4610 KRISTIANSAND S
815 81 740

Vestfold fylkesskattekontor

Postboks 2412
3104 TØNSBERG
Besøksadresse:
Anton Jenssens gate 8
3125 TØNSBERG
815 81 750

Østfold fylkesskattekontor

Postboks 430
1502 MOSS
Besøksadresse:
Vogtsgate 17, Statens hus
1532 MOSS
69 24 70 00

Utgitt av:
Skattedirektoratet
Postboks 6300 Etterstad
0603 OSLO

Trykk:
Interface Media AS

Opplag:
15 000

Grafisk form:
Skattedirektoratet

Mars 2004